

Blíží se konec roku 1943. Je večer. Bitevní křižník Scharnhorst v doprovodu pěti torpédoborců tiše opouští bariéry svého kotviště Lyngsfjord v severním Norsku. Skalami chráněnou plavební dráhou Loppahavet vyplouvá na širé moře. Zataženo, deštivo, malá viditelnost. Sem tam sněží. Torpédoborce kriegsmarine jsou odvolány zpět.

Na druhý svátek vánoční, šestadvacátého prosince, vládne polární noc v šířkách mezi Severním mysem, Medvědí ostrovem a Špicberky téměř nepřetržitě. Jen k poledni bylo krátké pološero. Je děsivé počasí. Vichřice, těžké jihozápadní vlnobití. Silně sněží.

„Kapitán Hintze na Scharnhorstu všem stanovistům: Radiogram od admirála! Napadněte konvoj, kdekoliv jej najdete! Ulehčíte naší východní frontě!“

Lovec vyráží najisto, něco však neví. Letecký průzkum vůbec neobjevil silnou ochranu konvoje, plujícího pod označením JW 55B. Na moři jsou dva eskortní svazy protivníka! V prvním bitevní loď Duke of York, křižník Jamaica a čtyři torpédoborce, ve druhém pak křižníky Belfast, Norfolk a Sheffield.

První kontakt v 9.26: Scharnhorst, bičován sněhovou fujavicí, náhle objevuje svaz křižníků a obě strany zahajují palbu. Německá loď je zasažena dvěma granáty, jeden z nich je osudný. Vyřadil radiolokátor, středisko řízení palby a dělostřelecký dálkoměr. První mrtví v jeho otočném krytu a Scharnhorst tápe slepý proti vidoucím. Protivníci se vzdávají ...

Druhá přestřelka ve 12.21: Britové se snaží Němce odvrátit od konvoje. Jejich Norfolk dostává dva těžké zásahy doprostřed lodí a na zád'. Třetí mu urazil dělovou věž. Ale i salvy Angličanů rozrývají moře kolem Scharnhorstu. Ten otáčí a chce se odpoutat. Britové mu jsou v patách a stále hlásí jeho polohu.

V 16.10 se Duke of York přibližuje na dostřel, admirál Fraser zahájil boj. Scharnhorst nemá proti modernějšímu soku šanci, chce uniknout rychlým obratem. Vzápětí je silně poškozen třemi torpédy ze Savage a Saumarez. Ztrácí rychlost. Zastavují ho plné zásahy děl ráže 365mm z lodí Duke of York. Scharnhorst hoří. V 18.25 ještě vysílá: „Bojujeme do posledního granátu.“

V 19.19 velí admirál Fraser křižníkům Jamaica a Belfast: „Finish her off with torpedos!“ Vyřídít torpédy! Je konec. Německý křižník Scharnhorst je postupně zasažen jedenácti smrtícími torpédy z pětadesáti vystřelených. V 19.45 se převrací a potápí před. Žádné volání o pomoc. Tři lodní šrouby se otáčí vysoko nad hladinou, až nakonec i zád' mizí v hlubině ...

Zpráva torpédoborce Scorpion uvádí, že zahlédli německého velícího admirála Beye a kapitána Scharnhorstu Hintzeho těžce zraněné ve vodě, ale oba se utopili ještě před záchranou. Z devatenácti set šedesáti osmi členů posádky Scharnhorstu jich přežilo třicet šest. Ostatní muže pohřbily ledové vody Atlantiku. Mezi nimi byl i mladičkový matros Jan Oldřich Buquoy, třetí syn Karla Jiřího Buquoye a Marie Valerie, roz. Kinské, tehdejších držitelů jihočeského rodového majetku. Připomeňme si, že jejich předkové přinesli našemu kraji mnoho dobrého.

Jan Oldřich Buquoy šel se svou lodí ke dnu v posledním boji křižníku Scharnhorst proti velké spojenecké přesile. Věřím, že jeho duše pod rodovým heslem Dieu et mon roi (Bohu a svému králi) dodnes slouží kdesi nahoře už jen tomu prvnímu. Auf einem Seemannsgrab, da blühen keine Rosen... Na hrobě námořníka, tam nekvete růže.

Smutná slova staré písně napovídají, že výstřely anglických lodních děl zvonily umíráček německému válečnému loďstvu v obou světových válkách. Zániku německé eskadry r. 1945 předcházelo tohle krátké kruté střetnutí na severu Evropy. Dobře, že jeho ozvěna k nám zalétá už jen ze žlutnoucích stránek dobových záznamů.

Rod Buquoy
linie k Janu Oldřichovi

Hrabě Leopold Albert Buquoy de Longueval,
comte de Vaux
m. Adelaida de Preudhomme d'Hally

Jiří František August
*7.9.1781 Brusel +19.4.1851 Praha
čestný člen Královské české společnosti nauk
zakládající člen Matice české
m. Gabriela Rottenhan

Jiří Jan Jindřich *1814 +1882

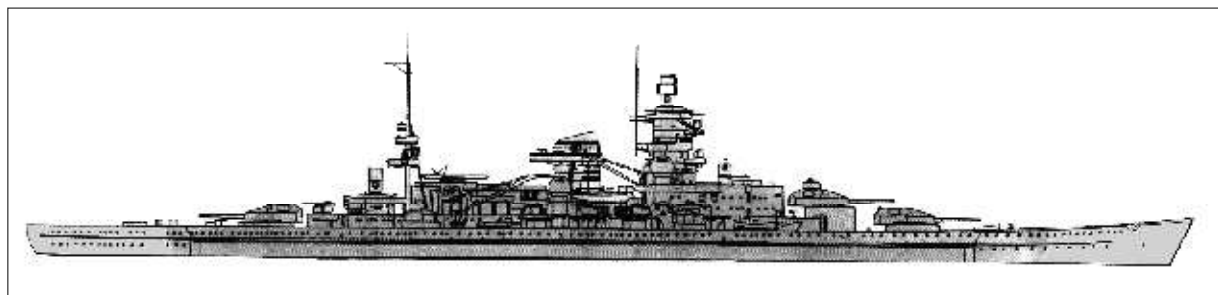
Ferdinand *1856 +1909
ministr orby

Karel Jiří *1885 +17.5.1952 Mírov
Zakládající člen
Rodopisné společnosti československé v Praze
m. Marie Valerie Kinská

Jan Oldřich *1925 +26.12.1943

Bitevní křižník Scharnhorst se narodil v Německu druhé poloviny třicátých let. Kýl plavidla byl založen 16. 5. 1935, spuštění na vodu 10. 6. 1936, kompletně dokončen 1938. Měřil 235x30 metrů, výtlak 38 703 tuny. Střední dělostřelecká výzbroj ve věžích, torpédometry, čtyři palubní průzkumné letouny He-60, později typu Ar-196. Hlavní boční pancíř v síle až 350mm. Pohonný systém tvořily tři turbíny Brown Boveri a dvanáct kotlů Wagner o celkovém výkonu 165 tisíc koňských sil.

Německý bitevní křižník Scharnhorst v roce 1943

Scharnhorst nebyl žádný beránek. Spolu s obrněncem Gneisenau podnikal společné akce proti konvojům v Atlantiku a při úderu na Norsko. Za obět' jim padla řada obchodních lodí, křižník Rawalpindi, dva torpédoborce a letadlová loď Glorious.

Roku 1942 se obě lodi probily kanálem La Manche z Brestu do německých přístavů, kde měly být modernizovány. K tomu už ale nedošlo. Scharnhorstu jen přibylo vpředu ostré srpovitě zakrojení, známé jako atlantická příď, zlepšující jeho nautické vlastnosti na rozbouřeném moři. O vánocích 1943 rozhodla německá admirálie o útoku na konvoj zásobovacích lodí, směřující severní cestou do SSSR. Tenkrát Scharnhorst zaútočil naposled.

Literatura:

Bekker C., Verdammte See. Ein Kriegstagebuch der deutschen Marine 1939-45. München 1971.